

Założenia polityki społeczno gospodarczej na rok 2009 stanowiąc będą podstawę do prac nad projektem uchwały budżetowej miasta na 2009 rok. Zawierają omówienie obecnej i prognozowanej na rok przyszły sytuacji makroekonomicznej i prezentują podstawowe założenia dotyczące dochodów, wydatków i wskaźników do budżetu miasta na 2009 rok.

Oczekuje się, że w skali całego kraju w 2008 roku realne tempo wzrostu PKB zanotuje poziom 5,5% tj. (jest to spadek w porównaniu do 2007 roku o 1,1%), co związane jest ze spowolnieniem koniunktury gospodarczej na świecie oraz pojawiającymi się ograniczeniami po stronie podażowej. Świadczy to w dalszym ciągu rozwoju gospodarki, który przekłada się także na poziom dochodów budżetowych.

Przewiduje się, że w 2009 roku tempo wzrostu PKB zwolni do 4,8 %, średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych wyniesie 2,9 %, przeciętny wzrost zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw o 3,0 %, a wzrost przeciętnego nominalnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej o 7,3 %, natomiast wzrost realnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej o 3,6 %, a w sferze budżetowej o 3,9 %.

Założenia polityki społeczno - gospodarczej miasta na kolejny rok budżetowy – 2009 – obok konieczności zaspokojenia zbiorowych potrzeb mieszkańców miasta wynikających z art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym muszą uwzględniać możliwości ich finansowego zabezpieczenia.

Możliwości finansowe określone są przez ustawę o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, ustawę o finansach publicznych, obecne zadłużenie miasta (planowane na koniec 2008 roku 4.640.100 zł) i konieczność jego spłaty oraz od decyzji podjętych przez organ stanowiący miasta (w ramach swoich kompetencji) w zakresie stawek podatków i opłat na kolejny rok budżetowy.

Celem zaspokojenia zbiorowych potrzeb mieszkańców i harmonijnego rozwoju miasta przyjęte na 2009 rok zadania realizowane będą przez Urząd Miasta i powołane przez Radę Miasta miejskie jednostki organizacyjne (ŚOK,

MOPS, Park Wodny „Relax”, Miejski Zespół Administracji Przedszkoli, Publiczne Gimnazjum, Szkoła Podstawowa nr 1, nr 2 i nr 3).

Podobnie jak w latach poprzednich na opracowanie założeń na rok 2009 w znacznym stopniu wpływa utrzymująca się trudna sytuacja w zakresie :

- bezrobocia,
  - wysokiego zapotrzebowania na pomoc społeczną,
  - potrzeb rozwoju infrastruktury komunalnej i mieszkalnictwa,
- a także zobowiązania przypadające do spłaty i planowane do zaciągnięcia w kolejnym roku budżetowym.

W mieście notuje się 9,8 % wskaźnik bezrobocia.

Na koniec sierpnia 2008 roku stan zarejestrowanych bezrobotnych wynosił 1.000 osób (w tym 542 kobiet) i uległ zmniejszeniu w porównaniu do analogicznego okresu 2007 roku o 171 osób (w tym: 140 kobiet).

Bez prawa do zasiłku na koniec sierpnia 2008 roku było zarejestrowanych 751 osób (pobiera zasiłek tylko 249 osób).

Wskaźnik bezrobocia tj. liczby bezrobotnych do liczby ludności w wieku produkcyjnym na dzień 31 lipca 2008r. wynosi dla miasta 9,8 % (w województwie zachodniopomorskim 11,3 %, a w powiecie świdwińskim 6,9 %).

Utrzymująca się duża ilość bezrobotnych w mieście, w szczególności tych bez prawa do zasiłku, jak również tych z trudną sytuacją mieszkaniową pozostanie w bezpośrednim związku z liczbą osób korzystających z pomocy społecznej, jak również z wielkością środków niezbędnych na świadczenia. Jest to jeden z tematów priorytetowych dla miasta, a pochłania około 27,2 % całego budżetu (według stanu na 30 czerwca 2008 r.).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przewiduje, że liczba osób korzystających z pomocy społecznej w roku przyszłym będzie zbliżona do liczby osób korzystających ze świadczeń z tytułu pomocy społecznej w roku bieżącym i będzie wynosiła około 2.200 osób (około 920 rodzin).

W pierwszym półroczu 2008 roku udzielono pomocy pieniężnej w ramach zadań własnych i zleconych 871 rodzinom(liczba osób w rodzinach 2.030). Ponadto wydano 616 decyzji na dodatki mieszkaniowe.

Na terenie miasta w dalszym ciągu utrzymuje się trudna sytuacja mieszkaniowa.

Liczba lokali, które miasto odzyskuje z tzw. „ruchu ludności” jest znikoma i nie rozwiązuje pogłębiającego się deficytu mieszkaniowego. Na dzień 23 września 2008 roku na liście osób zakwalifikowanych do poprawy warunków zamieszkiwania na czas nieokreślony i osób występujących o zamianę „z urzędu” znajdują się 99 rodzin. Poza tym złożonych jest 376 wniosków o przydział lokalu komunalnego oraz 58 na zamianę obecnie zajmowanego lokalu. Wnioski tych osób nie były jeszcze rozpatrywane przez Komisję Mieszkaniową, bądź wcześniej zaopiniowane negatywnie (odpowiednio 342 i 49).

Ponadto Miasto zobligowane jest zapewnić 24 lokale socjalne dla osób posiadających wyrok eksmisyjny uprawniający do przydziału.

Brak lokali socjalnych powoduje, że właściciele lokali, którzy uzyskali wyroki eksmisyjne wobec najemców nie regulujących opłat występują do miasta z roszczeniem odszkodowawczym.

W celu poprawy sytuacji mieszkaniowej planuje się rozpoczęcie budowy budynku komunalnego składającego się z 20 lokali socjalnych - zakończenie inwestycji i oddanie lokali do użytku w 2010 roku.

W związku z uchwaleniem przez Radę Miasta **Planu Rozwoju Lokalnego Miasta Świdwin** na lata 2007 – 2013 przyjmuje się, że wielkości i wskaźniki dotyczące dochodów i wydatków (z uwzględnieniem zmian wynikających z obecnie prognozowanych wskaźników na 2009 r. i przewidywanego wykonania w 2008 r.) ujęte w tym Planie na rok 2009 oraz zadań inwestycyjnych na 2009 rok stanowią w tym zakresie założenia polityki społeczno – gospodarczej miasta na 2009 rok.

Poza wykazanymi na wstępie założeniami makroekonomicznymi na 2009 rok przyjmuje się, że minimalne wynagrodzenie od 1 stycznia 2009 roku wzrośnie o 13,3% i wynosić będzie 1.276 zł miesięcznie (w 2008 roku 1.126 zł). Wskaźnik wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w jednostkach organizacyjnych miasta przyjmuje się w wysokości 3,9 % (jak w założeniach do budżetu państwa na 2009 rok).

Fundusz Pracy przyjęto w wysokości 2,45 %, a fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych 0,10% podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne.

Limity etatów w jednostkach organizacyjnych miasta przyjmuje się zgodnie z obowiązującymi na dzień opracowania założeń regulaminami organizacyjnymi.

Przyjęte w założeniach wskaźniki zostaną skorygowane do wysokości przyjętej w ustawie budżetowej na 2009 rok (podanej w informacji Ministerstwa Finansów).

ZAŁOŻENIA W ZAKRESIE DOCHODÓW BUDŻETOWYCH W 2009 ROKU:

(założenia w zakresie dochodów na 2009 rok odnoszą się do stawek lub ich przewidywanego wykonania w 2008 roku).

1. **Podatek od nieruchomości** – zakłada się wzrost stawek od 4,2 do 11,8 % w zależności od podstawy opodatkowania. Planowany wzrost o 11,8%dotyczy pozostałych gruntów.
Podatek od środków transportowych oraz opłata targowa - planowany wzrost stawek o około 4,2%.
Planuje się odstąpienie od pobierania opłaty od posiadania psów i nie wprowadzanie opłaty miejscowej i opłaty prolongacyjnej (wysokie koszty wprowadzenia i poboru, a niskie przewidywane dochody).
2. **Podatek rolny i leśny**– ustalony będzie zgodnie ze średnią ceną skupu żyta i drewna za okres III kwartałów 2008 roku (bez planowanej obniżki ceny przez Radę Miasta).
3. **Podatek od spadków i darowizn** – na poziomie przewidywanego wykonania roku 2008.
4. **Wpływy z karty podatkowej, opłata skarbową i odsetki od nieterminowych wpłat, podatek od czynności cywilnoprawnych** – zgodnie z przewidywanym wykonaniem 2008r. i wskaźnikiem inflacji.
5. **Udział w podatkach budżetu państwa z podatku PIT** – dochodowego od osób fizycznych – zakłada się zgodnie z szacunkiem sporządzonym przez Ministerstwo Finansów (udział ten w 2008 roku wynosi 36,49 %, w 2009 roku 36,72 % tj. wzrost o 0,23 %) - , a z CIT (dochodowego od osób

prawnych) – wzrost o wskaźnik inflacji w stosunku do przewidywanego wykonania 2008 roku.

6. Dochody z majątku miasta:

- dochody z dzierżawy składników majątkowych – wzrost o 4,2%, natomiast z tytułu najmu lokali mieszkalnych wzrost o wskaźnik wzrostu stawki czynszu. W celu zahamowania degradacji starego zasobu komunalnego czynsz od 1.01.2009 r. wzrośnie o wskaźnik 4,2 %, a następnie od 1.07. 2009 roku o kolejne 3,8 %.
- dochody ze sprzedaży mienia i składników majątkowych na poziomie przewidywanego wykonania w 2008 roku z uwzględnieniem zmniejszenia dochodów zgodnie z Wieloletnim Planem Finansowym oraz za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste – wzrost o 50% w stosunku do uzyskanych dochodów w 2008 roku w związku z podwyżką opłat rocznych od osób prawnych.

7. Pozostałe dochody:

- grzywny i kary pieniężne – na poziomie przewidywanego wykonania 2008 roku z uwzględnieniem zmniejszenia wpływów w związku z planowanym zmniejszeniem częstotliwości umieszczenia fotoradaru na terenie Miasta.
- za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych – na poziomie przewidywanego wykonania dochodów w 2008 rok,
- odsetki od środków na rachunkach bankowych – na poziomie ich przewidywanego wykonania w 2008 roku,
- opłaty za pobyt dzieci w przedszkolu – wzrost o 4,2 %,
- wpływy z usług (między innymi opłaty za PKZP, prowizje, dozór i inne) oraz wpływy za usługi opiekuńcze wzrost o wskaźnik inflacji w porównaniu do przewidywanego wykonania 2008 roku.
- różne opłaty (koszty upomnień, za specyfikację, opłata planistyczna, za wpis i zmiany do ewidencji działalności gospodarczej i inne) na poziomie planu lub ich przewidywanego wykonania w 2008 roku.

- różne dochody (zwrot kosztów eksploatacji lokali Urzędu, ŚHT, refundacja z PUP) – wzrost o wskaźnik inflacji lub zgodnie z zawartymi umowami.

8. Subwencja ogólna z budżetu państwa tj.:

- subwencja równoważąca,
- subwencja oświatowa,
- subwencja wyrównawcza,

przyjęta zostanie w wysokości zgodnie z informacją Ministerstwa Finansów o jej wielkości na 2009 rok.

9. Dotacje i środki pozabudżetowe na zadania bieżące:

- dotacje na zadania zlecone - zgodnie z informacją Wojewody o wysokości środków na zadania zlecone,
- dotacje na własne zadania bieżące – zgodnie z informacją Wojewody,
- środki na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego – zgodnie z tymi porozumieniami,
- środki pozyskane z innych źródeł (rekompensata utraconych dochodów z PFRON z tytułu ulg ustawowych w podatku od nieruchomości) – zgodnie z przyznanymi ulgami i złożonym wnioskiem o refundację.

10. Środki na realizację inwestycji:

- z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – dotacja - w wysokości przewidywanych wpływów w 2008 roku z tytułu odpisów naliczanych przez Urząd Marszałkowski,
- środki własne z przeznaczeniem na zadania inwestycyjne zostaną wydzielone w budżecie po zabezpieczeniu wydatków bieżących i po ustaleniu możliwości miasta w zakresie zaciągania nowych zobowiązań. Przez środki własne należy rozumieć środki pochodzące z dochodów budżetowych, jak i środki z zaciągniętych kredytów komercyjnych.

Konieczność podwyższenia stawek podatków i opłat wynika z potrzeby zwiększenia dochodów budżetu w celu zabezpieczenia wkładu własnego miasta w związku z planowanym ubieganiem się o dotacje na realizację inwestycji miejskich z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej tj.

Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2007 – 2013 oraz koniecznością zwiększenia wydatków bieżących w związku z zapowiadany wzrostem cen towarów i usług w 2009 roku.

W przypadku pojawienia się możliwości uzyskania innych dotacji stosowne wnioski będą składane, jeżeli miasto będzie mogło spełnić wszystkie warunki.

ZAŁOŻENIA ZMIAN W WYDATKACH BUDŻETOWYCH:

Wydatki planowane na 2009 rok będą miały odniesienie do planu wydatków na 1.01.2008 roku.

W poszczególnych działach budżetu planuje się:

1. **Rolnictwo i łowiectwo** – wzrost o wskaźnik inflacji.
2. **Handel** – wynagrodzenia z narzutami wzrost o wskaźnik wzrostu minimalnego wynagrodzenia i pozostałe wydatki rzeczowe – wzrost o wskaźnik inflacji w stosunku do planu roku 2008 .
3. **Transport i łączność**
  - wynagrodzenia (z narzutami) – wzrost o wskaźnik wzrostu minimalnego wynagrodzenia,
  - pozostałe wydatki bieżące – wzrost o wskaźnik inflacji,
  - wydatki inwestycyjne – budowa drogi wraz z infrastrukturą techniczną przy ul. Armii Krajowej , wykonanie rewitalizacji terenów miejskich oraz wykonanie II etapu Dużego Programu Drogowego polegającego na przebudowie dróg gminnych na terenie miasta (realizacja w/w inwestycji pod warunkiem uzyskania dofinansowania ze środków strukturalnych Unii Europejskiej).

4. Turystyka

- pozostałe wydatki bieżące wzrost o wskaźnik inflacji oraz z uwzględnieniem rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie turystyki.

5. Gospodarka mieszkaniowa

Pozostałe wydatki – (w zakresie gospodarki gruntami) wzrost o wskaźnik inflacji w odniesieniu do planu 2008 roku z uwzględnieniem nowego zadania tj. wyceny gruntów użytkownikom wieczystych do aktualizacji opłat rocznych dla osób fizycznych, a związanych z realizacją porozumienia na zarządzanie lokalami komunalnymi o wskaźnik wzrostu czynszu, natomiast pozostałe wydatki w zakresie gospodarki mieszkaniowej wzrost o wskaźnik inflacji , z wyjątkiem środków na remonty budynków komunalnych - wzrost o 8 %.

Wydatki inwestycyjne - budowa budynku komunalnego - socjalnego-inwestycja dwuletnia (realizacja pod warunkiem otrzymania dofinansowania ze środków pozabudżetowych) oraz kontynuacja uzbrojenia osiedla domków jednorodzinnych przy ulicy Armii Krajowej w sieć infrastrukturalną.

6. **Działalność usługowa** - w zakresie gospodarki gruntami wzrost wydatków o wskaźnik inflacji, natomiast w zakresie planu zagospodarowania przestrzennego przewidywane wydatki na poziomie 2008 roku. Zakłada się rozpoczęcie procedury zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz kolejną edycję zmian planu (których finansowanie i zakończenie planuje się w 2010 roku).

7. Administracja publiczna

- planuje się wzrost wynagrodzeń (z pochodnymi) o wskaźnik 3,9% przy zatrudnieniu zwiększonym o 1 etat tj. pracownik administracyjno - biurowy w Straży Miejskiej do wykonywania prac związanych z funkcjonowaniem fotoradaru.
- bieżące wydatki rzeczowe – wzrost o wskaźnik inflacji z uwzględnieniem

remontu korytarzy w budynku Urzędu- realizacja I etapu obejmującego I piętro polegającego na :likwidacji płytek lastrykowych w korytarzach oraz wykładzin dywanowych w pokojach i położenie kauczukowej wykładziny, likwidacji podwieszanego sufitu w części korytarza, wymianie drzwi z ościeżnicami do pokoi biurowych i innych pomieszczeń, wykonaniu gładzi na ścianach i sufitach korytarzy, pokoi biurowych i innych pomieszczeń oraz wyższych kosztów związanych z obsługą fotoradaru,

- wydatki na zakupy inwestycyjne - zakup jednego serwera koniecznego do dodatkowego zabezpieczenia sieci wewnętrznej i archiwizacji zasobów komputerów w tej sieci.

8. Urzędy Naczelných Organów Władzy, Kontroli i Sądownictwa

- wynagrodzenia (z narzutami) oraz pozostałe wydatki rzeczowe przyjęte będą do budżetu w wysokości zgodnej z decyzją Krajowego Biura Wyborczego – Delegatura w Koszalinie.

9. Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

- wynagrodzenia wzrost o 3,9%, natomiast pozostałe wydatki rzeczowe wzrost o wskaźnik inflacji.

10. Różne rozliczenia

z uwzględnieniem rezerwy ogólnej oraz rezerwy celowej na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego w wysokości roku 2008 (zgodnej z ustawą o finansach publicznych i o zarządzaniu kryzysowym), a rezerwę celową na remonty obiektów oświatowych na poziomie do 200 % roku 2008.

11. Oświata i wychowanie

- wynagrodzenia (z pochodnymi) dla pracowników administracji i obsługi wzrosną o 3,9% natomiast dla nauczycieli zgodnie z tabelą zaszeregowania oraz minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli z uwzględnieniem skutków awansu zawodowego nauczycieli oraz regulaminu określającego szczegółowe warunki przyznawania niektórych składników wynagradzania nauczycieli .

- pozostałe wydatki rzeczowe – przyjęto, że wzrosną o wskaźnik inflacji.

12. Szkolnictwo wyższe – na poziomie roku 2008.

13. Ochrona zdrowia

- wynagrodzenia (z pochodnymi) wzrosną o 3,9 %, natomiast pozostałe wydatki rzeczowe zgodnie z Miejskim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Programem Przeciwdziałania Narkomanii i rocznym programem współpracy z organizacjami pozarządowymi.

14. Pomoc społeczna

- wynagrodzenia - wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia o 3,9 % oraz pozostałych wydatków bieżących – wzrost o wskaźnik planowanej inflacji – 2,9%.

Jednak w zakresie zadań zleconych – zgodnie z decyzją Wojewody o wysokości dotacji.

15. Edukacyjna Opieka Wychowawcza

- wynagrodzenia (z pochodnymi) wzrosną zgodnie z tabelą zaszeregowania nauczycieli z uwzględnieniem skutków awansu zawodowego nauczycieli oraz poziomu zatrudnienia, a także z regulaminu określającego szczegółowe warunki przyznawania niektórych składników wynagradzania nauczycieli.

Pozostałe wydatki rzeczowe – przyjęto, że wzrosną o wskaźnik inflacji.

16. Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

- wynagrodzenia (z narzutami) – wzrost o wskaźnik wzrostu minimalnego wynagrodzenia,
- pozostałe wydatki rzeczowe – wzrost o wskaźnik inflacji z wyjątkiem wydatków na utrzymanie czystości - wzrost o 25 % ponad wskaźnik inflacji z uwagi na rządowy projekt wzrostu tzw. "opłaty marszałkowskiej" za składowanie odpadów komunalnych, opłaty za wprowadzenie wód opadowych i roztopowych do odbiornika - wzrost o 50 % ponad wskaźnik

inflacji z uwagi na zwiększoną o 500 % stawkę opłaty za korzystanie ze środowiska bez pozwolenia wodnoprawnego od 1 stycznia

2009 r., oświetlenie - wzrost o 20 % w związku ze zwiększeniem liczby punktów świetlnych oraz wzrostem cen za energię elektryczną.

- wydatki inwestycyjne - wykonanie rewitalizacji zabytkowego parku miejskiego - inwestycja dwuletnia (realizacja pod warunkiem uzyskania dofinansowania ze środków pozabudżetowych i Unii Europejskiej).

17. Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

- pozostałe wydatki rzeczowe z 2008 roku wzrosną o wartość zadań wynikających z realizacji uchwały w sprawie ustalenia trybu i zasad przyznawania nagród w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury.

Dotacje dla instytucji kultury naliczone będą zgodnie z zasadami przyjętymi przez Radę Miasta.

Zakłada się zabezpieczenie środków na dokończenie remontu pokrycia dachu obiektu zabytkowego – Bramy Kamiennej na poziomie 2008 roku.

18. Kultura fizyczna i sport

- wydatki rzeczowe z 2008 roku wzrosną o wartość zadań wynikających z realizacji uchwały w sprawie ustalenia trybu i zasad przyznawania nagród i wyróżnień zawodnikom, trenerom, działaczom sportowym za osiągnięcie wysokich wyników we współzawodnictwie sportowym oraz w dziedzinie upowszechniania sportu.

Dotacja dla zakładu budżetowego Park Wodny „Relax” naliczana będzie zgodnie z zasadami przyjętymi przez Radę Miasta, a dla stowarzyszeń zgodnie z rocznym programem współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie kultury fizycznej,

- wydatki inwestycyjne - budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 1 - inwestycja dwuletnia (realizacja pod warunkiem Uzyskania dofinansowania ze środków pozabudżetowych i Unii Europejskiej).

19. Pobór podatków

- pozostałe wydatki rzeczowe – wzrost zgodny ze wskaźnikiem inflacji.

20. Obsługa długu publicznego

W 2009 roku miasto będzie spłacało pożyczki i kredyty zaciągnięte we wcześniejszych latach. Są to:

- pożyczka z N.F.O.Ś. i G.W. na modernizację i rozbudowę miejskiej oczyszczalni ścieków – (rata do spłaty 200.000 zł i około 7.000 zł odsetek),
- kredyty komercyjne (rata 400.000 zł , 200.000 zł, i 470.000 zł oraz odsetki około 196.790 zł)
- zgodnie z WPF planuje się w 2009 roku zaciągnięcie kredytu w kwocie 1.000.000 zł). .

Jednak w związku z brakiem realizacji w 2008 roku zadań planowanych do dofinansowania ze środków Unii Europejskiej (przeniesionych na 2009r.) może się okazać, że dla finansowego zabezpieczenia zadań planowanych do dofinansowania ze środków UE będzie konieczne zaciągnięcie kredytu wyższego lub zabezpieczenie innych źródeł ich sfinansowania.

Oprocentowanie pożyczek i kredytów zostanie przyjęte zgodnie z funkcjonującymi umowami i własnymi wyliczeniami do prognozy długu publicznego na lata 2009 – 2016.

Kontynuowane będą działania zmierzające do pozyskania środków pozabudżetowych pochodzących zarówno z krajowych jak i zagranicznych źródeł finansowania, a w przypadku ich pozyskania zabezpieczenie przez miasto wkładu własnego.

Podejmowane będą również działania w nawiązywaniu kontaktów handlowych oraz pozyskiwanie dla miasta inwestorów i współdziałanie z instytucjami w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy.